

จดหมายเปิดผนึก

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๑๔๑/๒๕๕๓ และยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

เรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าผู้รับผิดชอบแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินได้มีคำสั่งที่ ๑๔๑/๒๕๕๓ ฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดสินค้าหรือวัตถุอื่นใด ที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในเขตท้องที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้นและเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นต่อการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐ อันมีเป้าหมายเพื่อนำสังคมกลับเข้าสู่ความสงบสุข นั้น

เครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชนและองค์กรดั่งมีรายชื่อท้ายจดหมาย มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประการแรก คำสั่งฉบับนี้ขัดต่อหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ เนื่องจากเป็นการเพิ่มอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจำกัดสิทธิเสรีภาพที่กระทบต่อสาระสำคัญของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ ของพนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันได้สร้างภาระและคุกคามสิทธิเสรีภาพของประชาชนจนเกินจำเป็นแล้ว เนื่องจากมีการใช้ดุลพินิจและบังคับใช้กฎหมายเพื่อจำกัดเสรีภาพของผู้ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างไปจากรัฐบาล จึงไม่จำเป็นหรือมีเหตุอันควรที่จะต้องมีคำสั่งฉบับนี้

ประการที่สอง คำสั่งฉบับนี้มีลักษณะขัดต่อหลักการของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ อันเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญของการออกกฎหมายที่กำหนดความผิดและโทษทางอาญา เนื่องจากความผิดตามข้อ ๑. ของประกาศฉบับนี้กำหนดลักษณะของวัตถุซึ่งต้องห้ามจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองด้วยถ้อยคำที่มีความหมายกว้าง ไม่สามารถระบุให้ชัดเจนแน่นอนได้ว่าหมายถึงวัตถุลักษณะใดบ้าง ทั้งยังครอบคลุมถึงวัตถุแทบทุกประเภทที่ประชาชนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ประชาชนผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายจึงไม่สามารถทราบถึงสิทธิเสรีภาพที่ตนพึงมี ไม่สามารถเข้าใจได้ว่าการกระทำใดของตนผิดกฎหมายหรือไม่ ซึ่งเป็นการเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจได้ตามอำเภอใจ เพื่อต่อการใช้อำนาจไปในทางกลับแกล้งหรือเลือกปฏิบัติต่อประชาชนบางกลุ่มได้

ประการที่สาม คำสั่งฉบับนี้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ระบุไว้ข้างต้นได้อย่างแน่แท้ และยังเป็นปัจจัยเพิ่มสถานการณ์ความแตกแยกในสังคมและเพิ่มระดับความรังเกียจไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนมากขึ้น ทำให้ทัศนคติของประชาชนต่อรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐยอมเป็นไปในทางลบ เนื่องจากมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของผู้ที่เห็นต่างทางการเมือง และหากยังมีการบังคับใช้ต่อไปย่อมทำลายหลักประกันเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในสังคมประชาธิปไตย และยังเป็นการทำลายความเชื่อมั่นของประชาชนในการใช้อำนาจของรัฐโดยสิ้นเชิง

ดังนั้น เครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชนและองค์กรดั่งมีรายชื่อท้ายจดหมายนี้ขอเรียกร้องต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ดังนี้

ประการแรก ขอให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๑๔๑/๒๕๕๓ เรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่ง ยึดหรืออายัดสินค้าหรือวัตถุอื่นใด

ประการที่สอง ขอให้ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดปทุมธานี อันเป็นเหตุให้มีออกประกาศใช้อำนาจ ที่อาจคุกคามต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน ประกอบกับไม่มีเหตุฉุกเฉินที่เป็นภัยคุกคามความอยู่รอดของชาติที่ จำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างร้ายแรงดังที่มีการกล่าวอ้างแต่อย่างใด และไม่จำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์ อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อใช้อำนาจทหารเป็นกลไกพิเศษในการควบคุมสถานการณ์และใช้อำนาจ ทหารใช้อำนาจที่อาจเป็นปฏิปักษ์กับสิทธิเสรีภาพของประชาชนดังการออกคำสั่งดังกล่าว

ด้วยความเชื่อมั่นในหลักนิติธรรมและประชาธิปไตย

เครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน

สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.)

มูลนิธิผสานวัฒนธรรม

โครงการนิติธรรมสิ่งแวดล้อม

ดร.ณี ไพศาลพานิชย์กุล

สุนี ไชยรส

จุลศักดิ์ แก้วกาญจน์ คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน